

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, rozhodl v senátě, složeném z předsedy JUDr. Jiřího Rezka a soudců JUDr. Ladislava Pavlíčka a Mgr. Heleny Podveské ve věci péče o již zletilého A.C., nar. XXXXX, bytem XXXXX, zastoupeného Mgr. Markem Freundem, advokátem se sídlem Zlín, Zarámí 4422, syna matky M.Z., nar. XXXXX, bytem XXXXX, zastoupené Mgr. Markem Freundem, advokátem se sídlem Zlín, Zarámí 4422, a otce A.C., nar. XXXXX, bytem XXXXX, zastoupeného JUDr. Ivanem Peclem, advokátem se sídlem Brno, Zábrdovice, Zábrdovická 15/16, v řízení *o výživné*, o odvolání všech účastníků proti rozsudku Okresního soudu ve Zlíně ze dne 27. 2. 2017, č. j. 15Nc 154/2014-1108, ve znění opravného usnesení Okresního soudu ve Zlíně ze dne 28. 4. 2017, č. j. 15Nc 154/2014-1130,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně **se mění** takto:

Otec A.C., nar. XXXXX, je povinen platit na výživu syna A.C., nar. XXXXX, počínaje dnem 14. 10. 2011 částku 70.000 Kč měsíčně, výživné je splatné měsíčně předem, vždy do každého 5. dne v měsíci k rukám A.C., nar. XXXXX.

Otec A.C., nar. XXXXX, je povinen zaplatit dlužné výživné za dobu od 14. 10. 2011 do 31. 12. 2017 ve výši 3.262.645 Kč do 6 měsíců od právní moci tohoto rozsudku k rukám syna A.C., nar. XXXXX.

II. Otec **je povinen** nahradit České republice – Okresnímu soudu ve Zlíně náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 31.031 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu ve Zlíně ze dne 27. 2. 2017, č. j. 15Nc 154/2014-1108, byla otci stanovena povinnost platit A.C. od 14. 10. 2011 výživné ve výši 51.000 Kč, od 1. 9. 2012 ve výši 52.000 Kč, od 1. 9. 2013 ve výši 53.000 Kč, od 1. 9. 2014 ve výši 54.000 Kč a od 1. 9. 2016 ve výši 55.000 Kč měsíčně. Výrokem II. byla otci stanovena povinnost zaplatit dlužné výživné za dobu od 14. 10. 2011 do 28. 2. 2017 ve výši 2.020.968 Kč. Výrokem III. bylo rozhodnuto, že náklady řízení spojené s vypracováním znaleckých posudků jsou povinni zaplatit oba rodiče poměrně podle výše odměny znalce ohledně nemovitosti matky a ohledně nemovitosti otce, a to České republice – Okresnímu soudu ve Zlíně. Výrokem IV. nebylo žádnému z účastníků přiznáno právo na náhradu nákladů řízení. Usnesením Okresního soudu ve Zlíně ze dne 28. 4. 2017, č. j. 15Nc 154/2014-1130, byl rozsudek opraven ve výroku II tak, že výše dlužného výživného činí 2.100.968 Kč.

Soud I. stupně uzavřel, že nezletilý se v rozhodném období 3 let zpětně od podání návrhu na zahájení řízení nacházel v péči matky a proto bylo výživné stanoveno otci. Dovodil, že otec v minulém období hradil na výživu oprávněného částku 50.000 Kč měsíčně, na čemž se rodiče dříve dohodli a zjevně otec byl schopen výživné v této výši hradit. Soud přihlédl k tomu, že otec má vyživovací povinnost k nezletilému S. C. a přihlédl k potřebám A.C. okolo 25.000 Kč měsíčně a dospěl k závěru, že matkou navrhovaná výše výživného je nepřiměřená. Soud I. stupně uzavřel, že matka měla v roce 2011 základ daně z příjmu ve výši 516.569 Kč a od roku 2012 je zaměstnaná s čistým příjmem okolo 20.000 Kč měsíčně, v roce 2016 poklesl její příjem na 11.700 Kč měsíčně. Majetková situace matky je velmi dobrá, neboť vlastní nemovitosti v hodnotě 12.500.000 Kč. A.C. je studentem XXXXX v XXXXX. Otec vykazuje základ daně z příjmu v rozmezí okolo 100-200.000 Kč ročně. Protože tento základ daně je v rozporu s majetkovou situací otce, vycházel soud z jeho majetkové situace. Soud I. stupně uzavřel, že otec vlastní nemovitosti v hodnotě 76.000.000 Kč, na účtech má částku přesahující 1.500.000 Kč, má vklady u více jak 10 obchodních společností a vlastní jak 10 osobních automobilů. Na základě této majetkové situace otci stanovil výživné tak, jak je uvedeno v shora citovaném výroku. Dále dospěl k závěru, že otec zaplatil na výživném od 14. 10. 2011 částku 1.303.000 Kč a stanovil dlužné výživné ve výši 2.100.968 Kč.

Proti tomuto rozsudku podala matka a oprávněný A.C. odvolání, ve kterém namítají, že soud věc nesprávně právně posoudil a stanovil výživné v nízké výši. Poukazují na životní a majetkovou úroveň otce, na jeho náklady a hodnotí jeho účast v obchodních společnostech. Otec má velmi vysokou životní úroveň a syn má právo se na této úrovni podílet. Navrhuje stanovit výživné částkou 120.000 Kč měsíčně a dále poukazuje na nesprávný výpočet dlužného výživného.

Otec v odvolání namítá, že soud I. stupně se nevyrovnal s námitkou, že stanovené výživné je nevýchovné a demotivující, že soud I. stupně pominul tvrzení o tom, že otec zajistil nezletilému bydlení. Poukazuje na to, že je třeba rozlišit postavení otce jako statutárního zástupce firem, kdy se jedná o majetek vlastněný obchodními společnostmi a poukazuje také na negativní výsledky hospodaření firem a že otec z těchto firem nemá příjmy. Namítá, že matka vlastní 76% podíl ve společnosti XXXXX a je její jednatelkou. Nebyly zjištěny životní náklady otce a soud se nezabýval snížením životní úrovně otce. Soud neuvedl úvahu o přiměřenosti stanoveného výživného. Poukazuje na nepřiměřené potřeby oprávněného a jeho nezáměr opatřit si sám prostředky.

Matka a oprávněný A.C. ve vyjádření k odvolání otce namítají, že otec v odvolání zkresluje průběh dokazování a jeho výsledky. Poukazuje na to, že snížení životní úrovně otce nevyplývá z žádné konkrétní skutečnosti a dovozují, že existence dohody o výživném mezi rodiči z doby, kdy nezletilému byly 2 roky je zřejmá především z toho, že otec takto výživné plnil. Poukazují na rozsah majetku otce a skutečnost, že syn má právo se podílet na životní úrovni otce.

Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, jako soud odvolací (§ 1 odst. 2 zákona o zvláštních řízeních soudních, dále jen z. ř. s., § 10 odst. 1 občanského soudního řádu, dále jen o. s. ř.), po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 1 odst. 2 z. ř. s., § 204 odst. 1 o. s. ř.), k tomu oprávněným subjektem (§ 1 odst. 2 z. ř. s., § 201 o. s. ř.), směřuje proti rozhodnutí, které lze odvoláním napadnout (§ 1 odst. 2 z. ř. s., § 201 a § 202 o. s. ř. a contrario), přezkoumal rozsudek soudu I. stupně a řízení mu předcházející i nad rámec uváděných odvolacích důvodů (§ 28 odst. 2, 3 z. ř. s.), a dospěl k závěru, že jsou ve věci důvody pro změnu rozhodnutí soudu I. stupně. Řízení ve věci stanovení výživného pro nezletilé dítě náleží v souladu s § 20 odst. 1 z. ř. s. mezi řízení ovládaná zásadou oficiality, kdy soud je povinen náležitě objasnit skutkový stav věci i v případě, že účastníci důkazy nenavrhli. V rámci odvolacího řízení může soud přihlížet i k novým skutečnostem (§ 28 odst. 1 z. ř. s.).

Vyživovací povinnost rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se živit.

Oba rodiče přispívají na výživu svých dětí podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Dítě má právo podílet se na životní úrovni svých rodičů.

Při určení rozsahu jejich vyživovací povinnosti přihlíží se k tomu, který z rodičů a v jaké míře o dítě osobně pečuje. Žijí-li rodiče spolu, přihlédne se i k péči rodičů o společnou domácnost.

/§ 85 odst. 1, 2, 3 zákon č. 94/1963 Sb./

Při určení výživného přihlédne soud k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného zkoumá soud, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika.

Výživné nelze přiznat, jestliže by to bylo v rozporu s dobrými mravy.

/§ 96 odst. 1, 2 zákon č. 94/1963 Sb./

Právo na výživné se nepromlčuje. Lze je však přiznat jen ode dne zahájení soudního řízení; u výživného pro děti i za dobu nejdéle tří let zpět od tohoto dne.

/§ 98 odst. 1 zákon č. 94/1963 Sb./

Předci a potomci mají vzájemnou vyživovací povinnost.

/§ 910 odst. 1 zákon č. 89/2012 Sb./

Výživné lze přiznat, jestliže oprávněný není schopen sám se živit.

/§ 911 zákon č. 89/2012 Sb./

Pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného.

Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlídnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí; přihlídnout se popřípadě i k péči o rodinnou domácnost.

/§ 913 odst. 1, 2 zákon č. 89/2012 Sb./

Životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.

/§ 915 odst. 1 zákon č. 89/2012 Sb./

Rozhoduje-li soud o vyživovací povinnosti rodiče k dítěti nebo o vyživovací povinnosti předka k nezletilému dítěti, které nenabýlo plné svéprávnosti, a majetkové poměry osoby výživou povinné to připouštějí, lze za odůvodněné potřeby dítěte považovat i tvorbu úspor, nevylučují-li to okolnosti zvláštního případu; poskytnuté výživné přechází do vlastnictví dítěte. O správě takto poskytnutých částek platí obecná pravidla o jmění dítěte.

/§ 917 zákon č. 89/2012 Sb./

Výživné se plní v pravidelných dávkách a je splatné vždy na měsíc dopředu, ledaže soud rozhodl jinak nebo se osoba výživou povinná dohodla s osobou oprávněnou jinak.

Po osobě výživou povinné, která je v prodlení s placením výživného, může osoba oprávněná požadovat zaplacení úroku z prodlení.

/§ 921 odst. 1, 2 zákon č. 89/2012 Sb./

Výživné lze přiznat jen ode dne zahájení soudního řízení; u výživného pro děti i za dobu nejdéle tří let zpět od tohoto dne.

/§ 921 odst. 1 zákon č. 89/2012 Sb./

Podle § 3028 zákona č. 89/2012 Sb. posuzoval soud nárok na stanovení výživného podle zákona č. 94/1963 Sb. o rodině, do doby účinnosti zákona č. 89/2012 Sb. a od účinnosti tohoto zákona 1. 1. 2014 posuzoval již nárok oprávněného na výživné dle tohoto zákona č. 89/2012 Sb.

Odvolací soud se ztotožňuje s hodnocením důkazů učiněných soudem I. stupně a z těchto důkazů učiněnými skutkovými závěry a v tomto směru odkazuje na odůvodnění rozsudku soudu I. stupně. Odvolací soud doplnil dokazování zprávou o studiu syna A.C. od XXXXX, z které vyplývá, že navštěvuje 4. ročník této školy. Z výpisu z obchodního rejstříku bylo zjištěno, že matka má podíl 76 % v obchodní společnosti XXXXX se sídlem XXXXX. Matka doložila účtenkami z 16. 12. 2016, že otec nakoupil ošacení za ceny 50.419 Kč a 11.870 Kč.

Takto doplněné dokazování jen dokresluje závěr soudu I. stupně o tom, že majetkové poměry matky jsou nadstandartní a majetkové poměry otce jsou vysoce nadstandartní. Matka vlastní jen nemovitý majetek v hodnotě 12.500.000 Kč, je společníkem v obchodní společnosti XXXXX a její celková životní úroveň a vynakládané životní náklady vypovídají o nadstandartní životní úrovni. Vzhledem k věku oprávněného již nevyvažuje matka svoji vyživovací povinnost péčí o nezletilého a odvolací soud tedy přihlédl k tomu, že matka má nadstandartní životní a majetkovou úroveň a je povinna se na výživě nezletilého podílet i finančně. To však na druhou stranu neznamená, že by měla být snižována výše výživného otce. Lze konstatovat, že životní úroveň a majetková úroveň matky odpovídá nejméně příjmu okolo 50.000 Kč měsíčně.

Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že příjmy otce vykazované pro účely placení daně z příjmu jsou v rozporu s jeho majetkovou úrovní. Je zcela nevěrohodné, aby při základu daně z příjmu okolo 100-200 tisíc Kč ročně byl otec vůbec schopen udržovat majetek v hodnotě desítek milionů Kč, na tož aby takový majetek pořídil. Soud I. stupně tedy správně vycházel při stanovení výše výživného nikoli z otcem vykazovaného příjmu, ale z jeho majetkové úrovně. V řízení bylo prokázáno vlastnictví otce k nemovitostem v hodnotě 76.000.000 Kč, finanční prostředky na účtech otce převyšují 1.500.000 Kč, dále vlastní více jak 10 automobilů a vlastní také majetkovou účast ve více jak 10 obchodních společnostech. Z pouhého výčtu je zřejmé vlastnictví otce k majetku, jehož hodnota je rozhodně vyšší jak 100.000.000 Kč. Pokud otec namítá, že automobily jsou staré a nefunkční, lze konstatovat, že samotné držení takového množství automobilů vypovídá o vysokých finančních možnostech otce, zvláště když se jedná o byt' starší, nicméně z hlediska specifikace výjimečné typy automobilů a některé skutečné rarity. Stejně tak zařízení jednotlivých nemovitostí je vysoce nadstandartní, náročné na správu, mnohdy kolikrát až kuriosní. Otec rovněž poukazyval na to, že některé obchodní společnosti jsou nečinné a zbylé nevykazují dobré hospodářské výsledky. Soud I. stupně však správně dovodil, že nejméně společnosti XXXXX a XXXXX mají obraty v řádu milionů Kč, což svědčí o tom, že vyvíjejí činnost a výše obratu svědčí i o rozsáhlé hospodářské činnosti. Skutečnost, že společnost XXXXX vykazovala v letech 2014 a 2015 záporný hospodářský výsledek ještě neznamená, že společnost jako taková je bezcenná, zvláště když má majetek v řádu 1 desítek milionů Kč, vklady v jiných společnostech v řádech milionů Kč a v předchozích letech byla zisková a není zřejmé, že by na tuto firmu bylo zahájeno insolvenční řízení. Odvolací soud tedy v souladu se závěrem soudu I. stupně konstatuje, že otec vlastní podíly v obchodních společnostech ve značné hodnotě. Nutno také poznamenat, že příjmy, ze kterých otec pořídil majetek ve značně vysoké hodnotě, nemohou pocházet z jiného zdroje, než právě z jeho podnikatelských aktivit, zejména v těchto obchodních společnostech. Pokud tyto společnosti byly schopny generovat takový zisk, aby si otec mohl poříditi majetek v tak značné hodnotě, nemohou být podíly otce v obchodních společnostech bezvýznamné

z hlediska jeho majetkové úrovně. Odvolací soud dovodil, že i pokud by otec začal pořizovat svůj majetek na počátku 90. let, s přihlédnutím k vyšším investicím na počátku podnikání, musel by jen na pořízení majetku vynakládat částku kolem 4.000.000 Kč ročně. Je nutno zohlednit, že i na správu tak značného majetku musel vynakládat poměrně vysoké částky, a to jak např. nemovitého majetku, tak i značného množství automobilů, v řádu stovek tisíc Kč ročně. Otec při své majetkové úrovni jistě nevedl asketický způsob života a i na běžné živobytí musel vynakládat značné částky. Lze tedy uzavřít, že majetková úroveň otce odpovídá příjmu nejméně okolo 5.000.000 Kč ročně. Odvolací soud zohlednil, že otec má ještě další vyživovací povinnost k nezletilému dítěti, a to nezletilému S., zohlednil věk oprávněného A.C. ml. a stanovil výživné s přihlédnutím k majetkové úrovni otce a majetkové a příjmové úrovni matky, věku oprávněného, při zohlednění zásady, že dítě má právo se podílet na životní úrovni rodičů, která předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte (§ 915 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb.) a podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil rozhodnutí soudu I. stupně a stanovil výši výživného na 70.000 Kč měsíčně od 14. 10. 2011. Výživné bylo stanoveno od 14. 10. 2011, tedy 3 roky zpětně od podání návrhu na zahájení řízení, neboť soud je povinen šetřit poměry účastníků 3 roky zpětně a za dobu nezletilosti oprávněného stanovit výživné 3 let zpětně od zahájení řízení (§ 922 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb.).

Obvyklá soudní praxe vyhází z toho, že s věkem dítěte rostou jeho potřeby a adekvátně tomu je třeba zvyšovat také výživné pro dítě. V dané věci však zásada, že dítě má právo se podílet na životní úrovni rodičů, byla upřednostněna hledisku odůvodněných potřeb dítěte. Je zjevné, že výživné přesahuje potřeby dítěte. Z tohoto pohledu tedy nárůst potřeb dítěte v souvislosti s nárůstem jeho věku není podstatný, neboť výše výživného se neodvíjí od potřeb dítěte, ale vychází z toho, že životní úroveň dítěte a rodičů má být zásadně shodná.

V této souvislosti se odvolací soud zabýval také námitkou otce, že výživné je nepřiměřeně vysoké a je v rozporu se zájmy dítěte a jeho odkazem na rozhodnutí Ústavního soudu České republiky č. p. IV. ÚS 650/15. Odvolací soud akceptuje závěry Ústavního soudu České republiky uvedené ve shora označeném rozhodnutí a akceptuje také, že v určitých konkrétních případech podložených skutkovými okolnostmi věci lze nepřistoupit k upřednostnění hlediska stejné životní úrovně rodičů a dítěte před hlediskem odůvodněných potřeb. Bylo by tomu tak především za situace, kdy vysoké výživné by mělo negativní vliv na výchovu dítěte a vývoj jeho volných vlastností. V dané věci se však rozhoduje o výživném pro dítě, které již nabylo zletilosti a z větší části je jeho výchovné formování nastaveno a naopak se nachází ve fázi, kdy by mělo dojít k osamostatnění dítěte. Vzhledem k tomu, že oprávněný by měl v nejbližší době si utvořit svůj vlastní život, bude jistě potřebovat finanční prostředky a proto odvolací soud má zato, že v dané věci není na místě krátit výši výživného pro oprávněného.

Odvolací soud dále stanovil otcí povinnost zaplatit oprávněnému synovi dlužné výživné za dobu od 14. 10. 2011 do 31. 12. 2017. Výživné bylo stanoveno na 70.000 Kč měsíčně a otec by měl za dobu od 14. 10. 2011 do 31. 12. 2017 zaplatit celkem 5.080.645 Kč. Mezi účastníky bylo nesporné, že otec do rozhodnutí soudu I. stupně zaplatil v uvedeném období 1.303.000 Kč. V odvolacím řízení bylo nesporné, že otec zaplatil na výživu oprávněného dalších 515.000 Kč. Celkem tedy v uvedeném období zaplatil otec na výživu syna 1.818.000 Kč. Rozdíl mezi tím, co otec měl zaplatit na stanovené výživné a tím, co zaplatil, činí 3.777.645 Kč. S ohledem na

výši částky byla podle § 160 odst. 1 o. s. ř. stanovena lhůta k plnění do 6 měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

V řízení vznikly náklady řízení, které zálohoval stát. Jde o náklady na vyhotovení znaleckého posudku z oboru ceny a odhady nemovitostí, za který bylo vyplaceno znalečné 31.031 Kč. V řízení byl úspěšný oprávněný syn, když výživné bylo otci stanoveno, byť ne v navrhované výši, ovšem výše výživného záležela na úvaze soudu a proto lze uzavřít, že neúspěšný otec je podle § 148 odst. 1 o. s. ř. povinen nahradit náklady řízení zálohované státem v plné výši 31.031 Kč.

Řízení bylo zahájeno v době nezletilosti dítěte, přičemž jde o řízení, které mohlo být zahájeno i bez návrhu a proto odvolací soud podle § 23 zákona o zvláštních řízeních soudních rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem plněna dobrovolně, lze navrhnout soudní výkon rozhodnutí.

Ve Zlíně dne 19. prosince 2017

JUDr. Jiří Rezek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Ladislava Mikšová